

Begäran om utlåtande om utkast till förordningar som utfärdas med stöd av föräldraskapslagen och lagen om rättsgenetisk föräldraskapsundersökning

Inledning

Den regeringsproposition som gäller utredning av en mor som har fött ett barn och rättsgenetisk föräldraskapsundersökning (RP 33/2023 rd) har behandlats i riksdagen och republikens president har stadfäst de lagar som ingick i propositionen (1231–1234/2023). Lagarna träder i kraft den 1 januari 2025. Ändringarna i föräldraskapslagen (775/2022) och i lagen om rättsgenetisk föräldraskapsundersökning (378/2005, nuvarande lagen om rättsgenetisk faderskapsundersökning) medför ett behov av att också ändra de förordningar som utfärdats med stöd av dem. Den största delen av de ändringar som föreslås i förordningarna baserar sig på det gällande rättsläget.

Vid justitieministeriet har beretts utkast till

- 1) statsrådets förordning om ersättningar för rättsgenetisk föräldraskapsundersökning,
- 2) statsrådets förordning om anmälan om barns födelse och godtagbara handlingar för fastställande av identiteten i föräldraskapsärenden och
- 3) justitieministeriets förordning om blanketter som ska användas i föräldraskaps- och underhållsärenden.

Förordningarna avses träda i kraft samtidigt som de ovannämnda ändringarna i föräldraskapslagen, det vill säga den 1 januari 2025.

Bakgrund

Lagändringarna gör det möjligt att utreda och fastställa moderskapet för den mor som har fött barnet i en situation där det inte går att få skriftliga bevis på moderskapet eller tillräcklig utredning om handlingarnas tillförlitlighet. Bestämmelserna om faderskapsutredning i lagen om rättsgenetisk föräldraskapsundersökning utvidgas till att gälla också utredning av den mor som har fött barnet. Dessutom ändras lagen om rättsgenetisk föräldraskapsundersökning så att domstolen kan bestämma att en rättsgenetisk undersökning i sista hand ska göras också i fråga om en avliden som har begravts.

Enligt i 69 § 1 mom. i föräldraskapslagen får genom förordning av statsrådet närmare bestämmelser utfärdas om anmälan om barnets födelse och om vilka handlingar som kan godkännas för fastställande av identiteten.

I 24 § 1 mom. i lagen om rättsgenetisk föräldraskapsundersökning finns bestämmelser om sådana saker om vilka närmare bestämmelser får utfärdas genom förordning av statsrådet. Närmare bestämmelser om bland annat provtagning samt hantering och sändande av

prover samt om öppnande av gravar för provtagning får enligt bestämmelsen utfärdas genom förordning av statsrådet.

Målsättningar

1) I förslaget till förordning om ersättningar för rättsgenetisk föräldraskapsundersökning föreskrivs det om beloppet och utbetalningen av ersättningar för rättsgenetisk föräldraskapsundersökning. Genom den föreslagna förordningen upphävs statsrådets förordning om rättsgenetisk faderskapsundersökning och medicinsk utredning (805/2022).

2) Den föreslagna förordningen om anmälan om barns födelse och godtagbara handlingar för fastställande av identiteten i föräldraskapsärenden gäller skyldigheten för de personuppgiftsansvariga för befolkningsdatasystemet, dvs. myndigheten för digitalisering och befolkningsdata och Statens ämbetsverk på Åland, att anmäla barnets födelse. I förordningen specificeras de handlingar som kan betraktas som identitetsbevis eller annan därmed jämförbar tillförlitlig dokumentation om identiteten i föräldraskapsärenden. Det föreslås att det till förordningen fogas en bestämmelse om vilka handlingar som kan betraktas som identitetsbevis enligt 13 a § i lagen om rättsgenetisk föräldraskapsundersökning eller som något annat därmed jämförbart tillförlitligt sätt att styrka identiteten.. Syftet med ändringen är att förenhetliga praxis för styrkande av identiteten i föräldraskapsärenden. Eftersom bemyndigandena i förordningen ändras, behöver förordningen utfärdas som en ny förordning.

3) I den föreslagna förordningen av justitieministeriet om blanketter som ska användas i föräldraskaps- och underhållsärenden uppräknas de i föräldraskapslagen och lagen om underhåll för barn (704/1995) avsedda handlingar som ska göras på en blankett enligt formulär som Institutet för hälsa och välfärd har fastställt. Målet är att samla bestämmelserna om blanketter som ska användas i föräldraskaps- och underhållsärenden i en enda förordning av justitieministeriet. Eftersom bemyndigandena att utfärda förordning ändras, behöver förordningen utfärdas på nytt.

Svarsanvisningar för mottagare

Utlåtandet lämnas genom att svara på den begäran om utlåtande som finns i tjänsten utlåtande.fi. Utlåtandet behöver inte skickas separat per e-post eller post.

Även andra än de som nämns i sändlistan nedan kan lämna ett utlåtande. För att kunna lämna ett utlåtande måste användaren registrera sig och logga in på utlåtande.fi. Närmare anvisningar om användningen av tjänsten finns på webbplatsen utlåtande.fi under fliken Anvisningar > Bruksanvisningar. Stöd för att komma igång med tjänsten kan begäras per e-post: lausunto.om@om.fi.

Vänligen observera att alla utlåtanden är offentliga och att de publiceras i tjänsten utlåtande.fi.

Tidtabell

Vi ber er lämna in ert utlåtande senast fredagenden **15 mars 2024**.

Beredare

Ytterligare information ges av Mari Kaipomäki, specialsakkunnig, tfn 02951 50220 (fornamn.efternamn@gov.fi).

Länkar:

<https://oikeusministerio.fi/hanke?tunnus=OM024:00/2022> - Lakihankkeen sivusto

Bilagor:

[OMA vanhemmuus- ja elatusasioissa käytettävistä lomakkeista.pdf](#)

[OMA vanhemmuus- ja elatusasioissa käytettävistä lomakkeista SV.pdf](#)

[VNA lapsen syntymää koskevasta ilmoituksesta ja henkilöllisyyden toteamiseksi hyväksyttävistä asiakirjoista vanhemmuusasioissa.pdf](#)

[VNA lapsen syntymää koskevasta ilmoituksesta ja henkilöllisyyden toteamiseksi hyväksyttävistä asiakirjoista vanhemmuusasioissa SV.pdf](#)

[VNA oikeusgeneettisestä vanhemmuustutkimuksesta maksettavista korvauksista.pdf](#)

[VNA oikeusgeneettisestä vanhemmuustutkimuksesta maksettavista korvauksista SV.pdf](#)

[Esittelymuistio OMA.pdf](#)

[Esittelymuistio VNA.pdf](#)

Sändlista:

Digi- ja väestötietovirasto

Helsingin kaupunki, sosiaali- ja terveystoimiala

Itä-Uudenmaan hyvinvointialue, sosiaali- ja terveystoimiala

Lastenvalvojat ry

Pirkanmaan hyvinvointialue, sosiaali- ja terveystoimiala

Pohjois-Pohjanmaan hyvinvointialue, sosiaali- ja terveystoimiala

sosiaali- ja terveysministeriö

Statens ämbetsverk på Åland

Suomen evankelis-luterilainen kirkko

Suomen ortodoksinen kirkko

Terveyden ja hyvinvoinnin laitos

Tuomioistuinvirasto

valtiovarainministeriö

Vantaan ja Keravan hyvinvointialue, sosiaali- ja terveystoimiala

Varsinais-Suomen käräjäoikeus

Ålands landskapsregering

Justitieministeriets förordning om blanketter som ska användas i föräldraskaps- och underhållsärenden

Ni kan skriva ert utlåtande i textfältet nedan.

Statsrådets förordning om anmälan om barns födelse och godtagbara handlingar för fastställande av identiteten i föräldraskapsärenden

Ni kan skriva ert utlåtande i textfältet nedan.

Statsrådets förordning om ersättningar för rättsgenetisk föräldraskapsundersökning

Ni kan skriva ert utlåtande i textfältet nedan.

Leinonen Antti
Oikeusministeriö

Kaipomäki Mari
Oikeusministeriö